

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (második tanács)

2017. július 19.*

„Vámunió – Az Európai Közösség és a Lett Köztársaság közötti társulási megállapodás – A 2913/92 rendelet 239. cikke – Behozatali vámok visszafizetése és elengedése – Lenszövet Lettországból történő behozatala – Méltányossági kikötés – Különleges helyzet – Nyilvánvaló megtévesztés vagy súlyos gondatlanság – A behozatali vámok elengedését igazolatlanak nyilvánító határozat”

A T-752/14. sz. ügyben,

a **Combaro SA** (székhelye: Lausanne [Svájc], képviseli: D. Ehle ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek: A. Caeiros és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a felperes 461 415,12 euró összegű behozatali vám elengedése iránti kérelmét elutasító, 2014. július 16-i C(2014) 4908 végleges bizottsági határozat megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott keresete tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács),

tagjai: M. Prek elnök, F. Schalin (előadó) és J. Costeira bírák,

hivatalvezető: S. Bukšek Tomac tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára,

tekintettel a 2016. december 6-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

A jogvita előzményei

A textilárúk behozatalára vonatkozó szabályozás és a társulási megállapodás: a felperes által végzett behozatalok

- 1 Az Európai Bizottság 2014. július 16-i C(2014) 4908 végleges határozata, amely megállapította, hogy egy meghatározott esetben a behozatali vámok elengedése nem indokolt (REM 05/2013) (a továbbiakban: megtámadott határozat) az Európai Unióba Németországon keresztül 1999. december 10. és 2002. június 10. között (a továbbiakban: releváns időszak) behozott olyan lenszövetre vonatkozó behozatali vámokat érintette, amelynek a lett preferenciális származását nem bizonyították.
- 2 A lenszövetet textilárúként behozatali korlátozásoknak vetették alá. Ily módon a releváns időszakban korlátozó intézkedések álltak fenn, amelyeket többek között a Kínából és Oroszországból származó behozatalokra kellett alkalmazni a meghatározott textiltermékek harmadik országokból történő behozatalának közös szabályairól szóló, 1993. október 12-i 3030/93/EGK tanácsi rendelettel (HL 1993. L 275., 1. o.) összhangban.
- 3 A lett preferenciális származással rendelkező textilárúk mentesültek a fenti 2. pontban említett behozatali korlátozások alól. E mentesség az egyrészről az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészről a Lengyel Köztársaság közötti társulás létesítéséről szóló Európa-megállapodásból (HL 1998. L 26., 3. o.; a továbbiakban: társulási megállapodás) következett.
- 4 Egyéb lett preferenciális származással rendelkező termékekhez hasonlóan a textilárúk csak akkor élveznek vámmentességet, ha az importőr igazolja származó helyzetüket a behozatali tagállam vámhatóságai előtt a lett hatóságok által a kivitel során kiállított EUR.1 szállítási bizonyítvánnyal.
- 5 A felperes Combaro SA textilárúk és más termékek kereskedelmével foglalkozó, 1978-ban Svájcban alapított vállalkozás.
- 6 A felperes két lett vállalkozástól vásárolt lenszövetet. Az e két vállalkozás által a felperes részére teljesített szállításokat azt igazoló szállítási bizonyítványok kísérték, hogy a szállított lenszövet lett preferenciális származással rendelkezik.
- 7 A szállítási bizonyítványok külön-külön a két lett vállalkozás egyikét tüntették fel exportörként, a felperest importörként, rendeltetési országként viszont Ausztriát. A szállítási bizonyítványokon feltüntetett rendeltetési helyek külön-külön Jelgava (Lettoország) és Bauska (Lettország) voltak.
- 8 A releváns időszakban a felperes ezt követően importálta az említett lenszövetet az Unióba. Szabad forgalomba bocsátotta Németországban, és a jelen ügyben szóban forgó 51 szállítási bizonyítványt (a továbbiakban: vitatott bizonyítványok) magában foglaló szállítási bizonyítványok bemutatása ellenében a társulási megállapodás alapján vámmentességet kért. A német vámhatóságok a felperes kérelmének megfelelően vámkezelték.

Utólagos ellenőrzés és beszédés iránti eljárás

- 9 2002. július 18-án az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) jelentést készített egy lettországi tényfeltáró látogatásról (a továbbiakban: OLAF-jelentés). Az OLAF-jelentés szerint a dán adóhatóság 2002 februárjában megküldte az OLAF részére a Lettországból importált lenszövet lett preferenciális származásával kapcsolatban az utóbbiak származását igazoló szállítási bizonyítványok bemutatása ellenére fennálló kételyeit. Az OLAF-jelentés rámutatott, hogy a tényfeltáró látogatás végeztével az

OLAF és a lett vámhatóságok megállapították, hogy a dániai behozatal érdekében bemutatott szállítási bizonyítványokat nem jegyezték be a lett vámhatóságok nyilvántartásába. Az is megállapításra került, hogy az a tisztviselő, akinek az aláírása az említett bizonyítványokon szerepelt, írásos nyilatkozatot adott, amely szerint az említett bizonyítványokon szereplő aláírás nem tőle származik. Végül az OLAF-jelentés jelzi, hogy a vitatott bizonyítványokon található bélyegzőlenyomatokra vonatkozó vizsgálatok még nem zárultak le.

10 Az OLAF-jelentést követően a Bizottság 2002. szeptember 11-én kölcsönös segítségnyújtási értesítést küldött a tagállamoknak, amelyben a Lettországból származó lenszövet valamennyi behozatalának ellenőrzését kérte.

11 A német vámhatóságok ezt követően kérték a lett vámhatóságoktól a vitatott bizonyítványok utólagos ellenőrzését (a továbbiakban: utólagos ellenőrzés). A lett vámhatóságok 2003. április 7-én, május 2-án és május 7-én válaszoltak a lett vámhatóságok kéréseire az alábbiak szerint:

„[...] [a] [vitatott] bizonyítványok nem szerepelnek a vámhatóság nyilvántartásában. Azokat nem a lett vámhatóságok állították ki, ennek következtében érvénytelenek kell azokat tekinteni”.

12 Az említett válaszokat a lett vámhatóságok igazgatóhelyettese, R. írta alá, akit később büntetőjogilag elítéltek, és aki ellen fegyelmi eljárások voltak folyamatban, mivel elmulasztotta adótartozásoknak egy lett vállalkozással szembeni behajtását.

13 Mivel a lett vámhatóságok érvénytelennek nyilvánították a vitatott bizonyítványokat, a német vámhatóságok úgy tekintették, hogy a Lettországból származó lenszövet behozatala nem részesülhet többé preferenciális elbánásban, és 2003. július 3-i határozatukkal elhatározták, hogy eljárást indítanak a megfelelő behozatali vámok utólagos beszedése iránt (a továbbiakban: utólagos beszedés iránti eljárás). A német adóhatóságok ezenkívül büntetőeljárást indítottak a felperes két ügyvezető igazgatója ellen a behozatali vámokat érintő csalás gyanúja miatt. Az eljárást egyikük vonatkozásában lezárták, másikuk tekintetében a Landgericht München (müncheni tartományi bíróság, Németország) előtt folytatták.

14 Időközben az OLAF ösztönzésére elkészültek a dániai behozatal céljából bemutatott szállítási bizonyítványokra vonatkozó, a bélyegzőlenyomatok és az aláírások összehasonlítására vonatkozó szakértői vélemények. E szakértői vélemények elkészítéséhez az OLAF-nak be kellett szereznie a Lettországból található, összehasonlítást lehetővé tevő eszközöket. A szóban forgó szakértői jelentésekben megállapítást nyert, hogy bizonyos bélyegzőlenyomatok megegyeztek a lett vámhatóságok hiteles bélyegzőinek lenyomatával, míg más bélyegzőlenyomatok esetében referenciaszükszerek hiányában csak általában lehetett értékelni azok megjelenését, amiből az következett, hogy valószínűleg hitelesek.

15 Az aláírásokra vonatkozó szakértői véleményt illetően a megfelelő szakértői jelentésben megállapításra került, hogy a vizsgált szállítási bizonyítványokon szereplő aláírások hitelességének értékelése bizonyos nehézségekbe ütközött, mivel az összehasonlítást az említett aláírás másolatai alapján kellett elvégezni, az érintett tisztviselő, azaz M. O. nem rendelkezett hitelesített aláírással, azaz olyannal, amely az aláírások keletkezésének időszakából származott, és szakértői vizsgálat céljából utólagosan kért aláírások módszere megbízhatósági problémákat vetett fel. Következésképpen a szakértői jelentés megállapította, hogy a vizsgált bizonyítványokon szereplő aláírás kissé nagyobb valószínűséggel M. O. aláírása.

16 A felperes annak érdekében, hogy megvédje érdekeit a német büntető és vámügyi hatóságok előtt folyamatban lévő eljárásokban, a lett vámhatóságokhoz és az OLAF-hoz fordult. A felperes kérelmeire válaszul a lett vámhatóságok 2007. június 26-i levelükben megerősítették a német vámhatóságokhoz 2003. május 7-én intézett válaszukat, amely szerint a vitatott bizonyítványokat „érvénytelenek kell tekinteni”, és az OLAF tájékoztatta a felperest a vizsgálatok állásáról.

- 17 Végül a felperes a Bizottsághoz is kérelmet nyújtott be az utóbbi és a lett vámhatóságok közötti levélváltáshoz való hozzáférés iránt. Ezt a kérelmet részben elutasították. A felperes nem terjesztett elő jogorvoslati kérelmet, amelyben vitatta volna a szóban forgó levélváltáshoz való hozzáférés részleges megtagadását.
- 18 2009. április 30-án a Landgericht München (müncheni tartományi bíróság, Németország) végzése lezárta a felperes ügyvezető igazgatója ellen folytatott büntetőeljárást. E végzés értelmében nem lehetett kétséget kizáróan felróni az említett igazgatónak, hogy szándékosan nem fizette meg a behozatali vámokat. Közelebbről az említett végzésből az következett, hogy valószínűleg szabálytalanságokat követtek el a lett vámigazgatás körében. A Landgericht München (müncheni tartományi bíróság) szintén kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az említett igazgató szándéka arra irányult-e, hogy az általa képviselt társaság, azaz a felperes javára csalárd módon elkerülje a behozatali vámok megfizetését, függetlenül attól a kérdéstől, hogy az ilyen vámok megfizetésének kötelezettségével kapcsolatos objektív kritériumok vitathatók-e, vagy sem.
- 19 Az utólagos beszédési eljárást a Finanzgericht München (müncheni adóügyi bíróság, Németország) elé utalták. Ezen összefüggésben a felperes különösen arra hivatkozott, hogy a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 239. cikke alapján a tartozását el kell engedni.
- 20 2012. november 28-i határozatával a Finanzgericht München (müncheni adóügyi bíróság) megállapította, hogy lényegében a felperes által fizetendő behozatali vámok elengedését „komolyan” meg kell fontolni, mivel egyrészt olyan körülmények álltak fenn, amelyek lehetővé tették annak megállapítását, hogy a vitatott bizonyítványokat szándékosan tévesen bocsátották ki a lett vámhatóságok tisztviselői, másrészt pedig a Bizottság nem ellenőrizte megfelelően a hatályos preferenciális rendszer Lettország általi tiszteletben tartását. A Finanzgericht München (müncheni adóügyi bíróság) szintén megállapította, hogy nem állt fenn csalárd szándék vagy nyilvánvaló súlyos gondatlanság a felperes részéről. Következésképpen a Finanzgericht München (müncheni adóügyi bíróság) felfüggesztette az utólagos beszédés iránti eljárást, és felhívta a német vámhatóságokat, hogy nyújtsanak be kérelmet a Bizottsághoz az említett vámok elengedése iránt.

A REM 05/2013 eljárás

- 21 A Finanzgericht München (müncheni adóügyi bíróság) határozatát követően a Bundesministerium der Finanzen (szövetségi pénzügy-minisztérium, Németország) arra kérte a felperest, hogy fejtse ki álláspontját, és 2013. szeptember 3-án a Vámkódex 239. cikke alapján kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a behozatali vámok elengedése iránt. A Bizottság ennek következtében megindította a REM 05/2013 eljárást.
- 22 A REM 05/2013 eljárás keretében a Bizottság a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL 1993. L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o., a továbbiakban: végrehajtási rendelet) 906a. cikke és a meghallgatáshoz való jog alapján 2014. március 14-i levelében tájékoztatta a felperest kifogásairól, és azon szándékáról, hogy az irányában kedvezőtlen határozat kíván elfogadni, és lehetőséget kínált számára észrevételei előterjesztésére. A felperes észrevételeket terjesztett elő a Bizottság által a tekintetében elfogadni tervezett határozat kapcsán.
- 23 A Bizottság 2014. július 16-án elfogadta a megtámadott határozatot.

- 24 A megtámadott határozat (32) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette, hogy nem állt fenn a Vámkódex 239. cikke értelmében vett olyan különleges helyzet, amely a lett vámhatóságok mulasztásának tudható be, mivel nem tudta megállapítani, hogy az említett hatóságok részt vettek a vitatott bizonyítványok kiállításában.
- 25 A Bizottság azt is megvizsgálta, hogy ő maga követett-e el mulasztást a társulási megállapodás megfelelő alkalmazásának felügyelete keretében. A megtámadott határozat (36)–(41) preambulumbekzdésében megállapította, hogy a magatartása nem alapoz meg különleges helyzetet.
- 26 A megtámadott határozat (42)–(44) preambulumbekzdésében a Bizottság úgy vélte, hogy a német vámhatóságoknak sem róható fel mulasztás az utólagos beszédési eljárás keretében.
- 27 A Bizottság azt követően, hogy a megtámadott határozat (45) preambulumbekzdésében megállapította, hogy a behozatali vámok elengedése a Vámkódex 239. cikkének értelmében vett különleges helyzet hiányában nem igazolt, a megtámadott határozat (48)–(52) preambulumbekzdésében hozzátette, hogy a felperes nem tanúsított megfelelő gondosságot.
- 28 A megtámadott határozatot a felperessel 2014. november 12-én közölték.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 29 A Törvényszék Hivatalához 2014. november 12-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.
- 30 2015. február 17-én a Bizottság ellenkérelmet terjesztett elő a Törvényszék Hivatalához.
- 31 2015. április 2-án és május 18-án a Törvényszék Hivatalához előterjesztették a választ és a viszonzválaszt.
- 32 2016. október 12-én az előadó bíró javaslatára a Törvényszék (második tanács) úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát, és a Törvényszék eljárási szabályzatának 89. cikkében meghatározott pervezető intézkedések keretében október 19-i levelében a Bizottsághoz írásban kérdéseket intézett, és felhívta arra, hogy azokra 2016. november 3. előtt adjon választ. A Bizottság a Törvényszék kérdéseire a megadott határidőn belül válaszolt. A Törvényszék többek között azt kérte a Bizottságtól, hogy pontosítsa az azon éves ellenőrzések eredményeit tartalmazó jelentéseket, amelyeket a társulási megállapodás alapján el kell végeznie, és jelezze, hogy e pontosítások a Törvényszékhez benyújtott mely mellékletekben szerepelnek, vagy adott esetben szolgáltatson róluk másolatokat. A Törvényszék egyébiránt felkérte a Bizottságot, hogy küldje meg számára a felperes által a keresetlevél 106. pontjában említett, 1997. július 23-i COM(97) 402 közleményt. Végül a Törvényszék azt kérdezte a Bizottságtól, hogy végeztek-e szakértői vizsgálatot a vitatott bizonyítványokon szereplő bélyegzőlenyomatok és aláírások vonatkozásában, és azok benyújtását kérte, vagy adott esetben annak magyarázatát, hogy ilyen szakértői vizsgálatra miért nem került sor.
- 33 A Törvényszék a 2016. december 6-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és az általa feltett kérdésekre adott válaszaikat.
- 34 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg megtámadott határozatot;
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

- 35 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet mint megalapozatlant;
  - a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

- 36 Keresetének alátámasztásaként a felperes egyetlen, a Vámkódex 239. cikkének megsértésére alapított jogalapra hivatkozik.

A Vámkódex 239. cikke (1) bekezdése második francia bekezdésének végrehajtásáról

- 37 A felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság tévedett a Vámkódexnek a végrehajtási rendelet 905. cikkével együttesen értelmezett 239. cikke értelmében vett különleges helyzet és a nyilvánvaló megtévesztést vagy súlyos gondatlanságot nélkülöző körülmények fennállására vonatkozó feltételek értékelése során.
- 38 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 39 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a végrehajtási rendelet 905. cikke, azon rendelkezés, amely közelebbről meghatározza és kifejti a Vámkódex 239. cikkében kimondott azon szabályt, amely szerint a behozatali vámokat olyan helyzetekben is vissza lehet fizetni vagy el lehet engedni, amelyek olyan körülményekből adódnak, amelyeket nem az érintett személynek tulajdonítható megtévesztés vagy nyilvánvaló súlyos gondatlanság okozott, általános méltányossági kikötésnek minősül, nevezetesen olyan rendkívüli helyzetek szabályozására, amelyek önmagukban nem tartoznak a végrehajtási rendelet 900. és 904. cikkében említett esetek közé (1999. február 25-i Trans-Ex-Import ítélet, C-86/97, EU:C:1999:95, 18. pont). A végrehajtási rendelet 905. cikkének szövegéből következik, hogy a behozatali vámok visszafizetése két együttes feltétel teljesülésétől függ, azaz először is valamely különleges helyzet fennállásától, másodsor pedig az érdekelt súlyosan gondatlan vagy megtévesztő magatartásának hiányától (2004. február 12-i Aslantrans kontra Bizottság ítélet, T-282/01, EU:T:2004:42, 53. pont). Következésképpen elegendő, ha a két feltétel közül az egyik hiányzik ahhoz, hogy a vám visszafizetését elutasítsák (1996. június 5-i Günzler Aluminium kontra Bizottság ítélet, T-75/95, EU:T:1996:74, 54. pont; 2004. február 12-i Aslantrans kontra Bizottság ítélet, T-282/01, EU:T:2004:42, 53. pont).
- 40 Annak megítélése érdekében, hogy az ügytől függően olyan különleges körülmények fennállnak-e, amikor az érintett a Vámkódex 239. cikke értelmében sem nyilvánvalóan súlyosan gondatlan módon nem járt el, sem csalárd szándékkal nem rendelkezett – köteles az összes releváns tényt figyelembe venni (lásd ebben az értelemben: 1986. május 15-i Oryzomyli Kavallas és Oryzomyli Agiou Konstantinou kontra Bizottság ítélet, 160/84, EU:C:1986:205, 16. pont).
- 41 E kötelezettség a jelen ügyhöz hasonló esetben, amikor az adózó a behozatali vámok visszatérítése vagy elengedése iránti kérelmének alátámasztására a lett és a német vámhatóságok bizonyos mulasztásaira, valamint a Bizottság által a társulási megállapodás alkalmazása keretében elkövetett mulasztásokra hivatkozott, azzal jár, hogy a Bizottság e kérelem vizsgálata során az azon vitatott bizonyítványokkal kapcsolatos körülmények összességét értékeli, amelyekről az említett megállapodás megfelelő alkalmazásának felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozó feladata keretében tudomást szerzett (lásd ebben az értelemben: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 90. pont).

- 42 E következtetést egyébiránt megerősíti a végrehajtási rendelet 904. cikkének c) pontja, amely előírja – különleges körülményként – az olyan preferenciális bánásmódot igazoló okmányok, illetve dokumentumok jóhiszemű bemutatását, amelyekről utólag kiderül, hogy tévesek vagy hamisítottak. Másképpen fogalmazva a hamis, hamisított vagy érvénytelen bizonyítványok bemutatása önmagában nem képez a Vámkódex 239. cikke értelmében különleges helyzetet (2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 91. pont).
- 43 Ezzel szemben a behozatali vámok visszatérítése vagy elengedése iránti kérelem alátámasztására hivatkozott olyan egyéb körülmények, mint a társulási megállapodás megfelelő alkalmazásának a Bizottság általi hiányos ellenőrzése, ilyen különleges helyzetet képezhetnek (lásd ebben az értelemben: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 92. pont).
- 44 Márpedig amennyiben a Bizottság a Közösségi Vámkódex 239. cikke keretében él mérlegelési mozgásterével, kötelessége hatékonyan összeegyeztetni egyrészt az – akár uniós jogi eredetű, akár az Unióra nézve kötelező – vámjogi rendelkezések teljes mértékű tiszteletben tartásához fűződő uniós érdeket, másrészt pedig a jóhiszemű importőr azon érdekét, hogy ne szenvedjen sérelmet a rendes kereskedelmi kockázatát meghaladóan (2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 93. pont).
- 45 E mérlegelés a Vámkódex 239. cikke rendszerének alapja, amely általános méltányossági rendelkezésnek minősül. Következésképpen a behozatali vámok visszatérítése vagy elengedése iránti kérelem vizsgálata során a Bizottság nem elégedhet meg érvényesen az importőr vagy az exportőr magatartásának és cselekményeinek értékelésével. Szintén figyelembe kell vennie többek között a felügyeleti és ellenőrzési feladata keretében tanúsított saját magatartásának az ügyben szóban forgó konkrét helyzetre gyakorolt hatását (2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 94. pont).
- 46 Mivel a Vámkódex 239. cikkének feltételei kumulatívak, először meg kell vizsgálni a különleges helyzet fennállására vonatkozó első feltételt, és amennyiben szükségesnek bizonyul, ezt követően a megtévesztés vagy a súlyos gondatlanság hiányával kapcsolatos második feltételt.

A különleges helyzet fennállásával kapcsolatos feltételről

- 47 A felperes a különleges helyzet fennállására vonatkozó feltétel megsértésére alapított egyetlen jogalapot több kifogásra bontotta szét. A Törvényszék azonban e kifogások együttes tárgyalását tartja indokoltnak.
- 48 Előzetes észrevételként emlékeztetni kell arra, hogy már korábban kimondásra került, hogy a harmadik országok és a Bizottság azon mulasztásai fennállásának értékelése érdekében, amelyek a Vámkódex 239. cikke értelmében vett különleges helyzeteknek minősülhetnek, minden egyes esetben az alkalmazandó szabályozás alapján az említett hatóságokat és a Bizottságot külön-külön terhelő kötelezettségek valós jellegét kell megvizsgálni (lásd ebben az értelemben: 2002. július 11-i Hyper kontra Bizottság ítélet, T-205/99, EU:T:2002:189, 117. pont).
- 49 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a felperes által az egyetlen jogalap első részének alátámasztására előadott érvelés alapvetően azon az állásponton alapul, hogy ténylegesen a lett vámhatóságok állították ki a vitatott bizonyítványokat. A felperes által a lett vámhatóságoknak felrótt különböző mulasztások utalnak szerinte az álláspontja megalapozottságára. Ily módon a felperes arra hivatkozik, hogy az a különleges helyzet, amelyben ő található, az ügy valamennyi körülményéből, különösen a lett vámhatóságoknak általa betudott hiányosságokkal kapcsolatos körülményekből következik.

- 50 A felperes azt is felrója a német vámhatóságnak, hogy megsértette a társulási megállapodás kiegészítő jegyzőkönyveiből és a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló, 1997. március 13-i 515/97/EK tanácsi rendeletből (HL 1997. L 82., 1. o.) eredő kötelezettségeit. Különösen a vitatott bizonyítványok tartalmára és a német vámhatóságok nyomozóhivatalának jelentéseire tekintettel azt rója fel a német vámhatóságoknak, hogy a vitatott bizonyítványokat felületesen „hamisnak” minősítette a lett vámhatóságok 2003. április 7-i és május 7-i válaszai alapján, különös tekintettel azok tartalma és a német vámhatóságok nyomozóhivatalának jelentései alapján. Úgy véli, hogy a német vámhatóságok tartózkodtak a tényállás tisztázásától, akár közvetlenül a lett vámhatósággal szemben, akár az OLAF közvetítésével.
- 51 A körülményekre tekintettel a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, mivel a jelen ügyben a különleges helyzet fennállásának hiányát állapította meg. A felperes lényegében azt is állítja, hogy a Bizottság megsértette a társulási megállapodás alapján őt terhelő kötelezettséget, és e megállapodás egyes rendelkezései alapján lépéseket kellett volna tennie a jelen ügy tényállásának tisztázása érdekében.
- 52 A felperes által hivatkozott valószínűsítő körülmények és érvek többek között az alábbiak.
- 53 Először is a fellebbező azt állítja, hogy a vitatott bizonyítványokon szereplő bélyegzőlenyomatok „egyértelmű egyezést” mutatnak a lett vámhatóságok által használt bélyegzőlenyomatokkal. Ezenkívül a dániai behozatal céljából bemutatott szállítási bizonyítványokra vonatkozó szakértői vélemények bizonyítják, hogy legalábbis valószínű volt, hogy az azokon szereplő bélyegzőlenyomatok és aláírások hitelesek.
- 54 Másodszor a felperes lényegében azt állítja, hogy a lett vámhatóságok által az utólagos ellenőrzés keretében elküldött válaszok szabálytalanok és kétértelműek voltak. E tekintetben a felperes előadja, hogy az a tény, miszerint a lett vámhatóságok jelezték, hogy a vitatott bizonyítványok „nem érvényesek”, azt bizonyítja, hogy az említett hatóságok részt vettek e bizonyítványok kiállításában. A felperes számára nem következetes, hogy a lett vámhatóságok nyilatkoztak a vitatott bizonyítványok érvényességéről, ugyanakkor ezzel egyidejűleg úgy tettek, mintha az említett bizonyítványok nem szerepelnének a nyilvántartásaikban. Ezenkívül, még ha a vitatott bizonyítványok nem is szerepelnek a lett vámhatóságok nyilvántartásaiban, az nem bizonyítja, hogy hamisak voltak. A felperes szerint ugyanis a lett vámhatóságok nem voltak kötelesek nyilvántartásokat vezetni. Ráadásul a felperes szerint e nyilvántartásokat nem határozták meg a lett vámhatóságok által adott válaszokban.
- 55 Harmadszor az a körülmény, hogy a lett vámhatóságok válaszait a lett vámhatóságok igazgatóhelyettese, M. R. írta alá, akit ezt követően büntetőeljárásban, foglalkozása körében elkövetett cselekményekért elítéltek, kétségbe vonja e válaszok bizonyító erejét. E tekintetben a felperes utal azon újságcikkekre, amelyek szerint M. R.-t és egy másik, a lett vámhatóságoknál magas beosztást betöltő személyt büntetőjogilag elítélték a foglalkozásuk körében elkövetett jogellenes cselekményekért.
- 56 A felperes azt is hangsúlyozza, hogy a lett vámigazgatásban a releváns időszakban korrupciós hangulat uralkodott. E tekintetben a Bizottság több olyan jelentésére hivatkozik, amelyek a lettországi korrupciós állapotokat említik (a továbbiakban: bizottsági jelentések).
- 57 Negyedszer a felperes azt állítja, hogy a tényállást többé nem lehetséges felderíteni. Arra hivatkozik, hogy a lett vámhatóságok nem válaszoltak az OLAF arra vonatkozó kéréseire, hogy szolgáltatassanak a részére bizonyítékokat, vagy azt késedelmesen tették meg, ami a levélváltásaikból is kitűnik. A felperes szerint a lett vámhatóságok szándékosan tönkretették a bélyegzőlenyomatokat annak érdekében, hogy megsemmisítsék a vitatott bizonyítványok kibocsátásában való részvételükre utaló bizonyítékokat.

- 58 Ráadásul a felperes szerint az a körülmény, hogy a lett vámhatóságok vagy a lett ügyészség nem segítették elő a nyomozást, azt bizonyítja, hogy a lett vámhatóságok részt vettek a vitatott bizonyítványok kibocsátásában.
- 59 A Bizottság vitatja a felperes érveit. Lényegében úgy véli, hogy a felperes által előterjesztett valószínűsítő körülmények nem bizonyítják, hogy a lett vámhatóságok részt vettek a vitatott bizonyítványok kibocsátásában. Ezenkívül úgy véli, hogy teljesítette a társulási megállapodás megfelelő alkalmazásának felügyeletiére és ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségeit. Azt állítja, hogy a felperes állításával ellentétben a társulási megállapodás nem tette lehetővé számára, hogy olyan lépéseket tegyen a lett vámigazgatás irányában, amelyek megbízható vámtisztviselők általi felügyeletet vagy származási bizonyítványok kibocsátását végző központosított rendszert és a társulási megállapodás megfelelő alkalmazását biztosító különleges látogatásokat foglal magában.
- 60 A Bizottság nem vitatja, hogy „egyezés” volt a vitatott bizonyítványokon szereplő és a lett vámhatóságok által használt bélyegzőlenyomatok között. Mindazonáltal a Bizottság hangsúlyozza, hogy a dániai behozatal céljából bemutatott szállítási bizonyítványokon szereplő bélyegzőlenyomatokra és aláírásokra vonatkozó szakértői vizsgálatokat nem a vitatott bizonyítványokon végezték el, és azok nem vezettek végleges megállapításokhoz, hanem csupán arra utaltak, hogy valószínűleg hiteles bélyegzőlenyomatokról és aláírásokról van szó. A bélyegzőlenyomatok közötti hasonlóság és a szakértői vizsgálatok eredménye nem teszi lehetővé végleges következtetés levonását a vitatott bizonyítványok hiteles vagy hamis jellege vonatkozásában.
- 61 A lett vámhatóságok által az utólagos ellenőrzés keretében adott válaszokat illetően a Bizottság úgy véli, hogy azok világosak és egyértelműek.
- 62 A lett vámhatóságok igazgatóhelyettese, M. R. büntetőjogi elítélését illetően a Bizottság hangsúlyozza, hogy az nem áll kapcsolatban a vitatott bizonyítványok kibocsátásával. Ez a körülmény tehát nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a lett vámhatóságok bocsátották ki a vitatott bizonyítványokat, vagy részt vettek azok kibocsátásában. Ráadásul a Bizottság hangsúlyozza, hogy a lett vámhatóságok által egy későbbi időpontban elküldött és egy másik vámtisztviselő által aláírt válaszok (lásd a fenti 16. pontot) megerősítették M. R. leveleit.
- 63 A Bizottság azon jelentéseit illetően, amelyek a lett vámhatóságok körében uralkodó korrupciós hangulatot említik, a Bizottság úgy véli, hogy az ilyen helyzet nem teszi lehetővé annak feltételezését, hogy a vitatott bizonyítványokat a lett vámhatóságok bocsátották ki. Egyébiránt a korrupció, amelyet az említett jelentésekben említenek, egyáltalán nem áll kapcsolatban a preferenciális tarifális elbánással.
- 64 A Bizottság végül azt állítja, hogy a felperes állításával ellentétben a lett vámhatóságok jól működtek együtt az OLAF-fal és a német vámhatóságokkal. Az utólagos ellenőrzés, valamint az OLAF által Lettországból folytatott vizsgálat keretében ugyanis eleget tettek a német vámhatóságok és a Bizottság kéréseinek. A felperes által hivatkozott levelek egyértelművé teszik, hogy a lett vámhatóságok észszerű határidőn belül válaszoltak a feltett kérdésekre. A Bizottság azt állítja, hogy bár a lett vámhatóságok kifejtették, hogy lehetetlen volt számukra a hiteles bélyegzőlenyomatok elküldése, semmi nem utal arra, hogy ez azon szándékuknak lenne betudható, hogy ezzel valamely jogellenes magatartást fedjenek el.
- 65 E megfontolásokra tekintettel a Bizottság lényegében azt állítja, hogy a lett vámhatóságok tiszteletben tartották a társulási megállapodást, és kielégítő válaszokat küldtek a megadott határidőkön belül az OLAF és a német vámhatóságok számára. A Bizottságnak tehát nem volt oka arra, hogy alaposabb vizsgálatokat folytasson a vitatott bizonyítványok vonatkozásában. Azt is állítja, hogy tiszteletben tartotta a társulási megállapodás megfelelő alkalmazásának felügyeletére vonatkozó kötelezettségét, és emlékeztet arra, hogy a termékek származására vonatkozó szabályok az importáló tagállam és az exportáló tagállam közötti kölcsönös bizalmon alapulnak.

- 66 Hasonlóképpen a Bizottság azt állítja, hogy a német vámhatóságok sem mulasztották el kötelezettségeik teljesítését. Az utóbbiakat ugyanis kötik a lett vámhatóságok által az utólagos ellenőrzés keretében adott válaszok. A német vámhatóságok által a felperes egyik kérésére válaszul küldött egyik levélből az is kitűnik, hogy a tényállást tisztázták.
- 67 Emlékeztetni kell arra, hogy a Szerződés és az annak alapján kötött megállapodások öreként a Bizottság köteles biztosítani azt, hogy valamely harmadik állam megfelelően teljesíti az Unióval kötött megállapodás keretében vállalt kötelezettségeket a megállapodásban vagy az annak alapján elfogadott határozatokban előírt eszközök útján (lásd ebben az értelemben: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 95. pont).
- 68 E kötelezettség a társulási megállapodásból és a hozzá kapcsolódó jegyzőkönyvekből is következik. A társulási megállapodás 110. cikke úgy rendelkezik, hogy a Bizottság, az Európai Unió Tanácsának és a Lett kormány által kinevezett tagokból álló társulás tanács feladata az említett megállapodás alkalmazásának felügyelete. A társulási megállapodás 113. cikkéből kitűnik, hogy bármelyik fél a megállapodás alkalmazásából vagy értelmezéséből adódó bármely vitát a társulási tanács elé terjeszthet. A társulási megállapodásnak a közigazgatási hatóságok közötti, vámügyekben történő kölcsönös segítségnyújtásról szóló 5. sz. jegyzőkönyvének „Alkalmazás” című 14. cikkéből ezenkívül kitűnik, hogy:
- „E jegyzőkönyv alkalmazásával egyrészt Lettország központi vámhatóságait, másrészt pedig a [...] Bizottság illetékes szolgálatait, és adott esetben az Európai Unió tagállamainak vámhatóságait bízzák meg. E hatóságok döntenek az alkalmazásához szükséges gyakorlati intézkedésekről és szabályokról, figyelembe véve az adatvédelem területén érvényben lévő szabályokat. A jelen jegyzőkönyvvel kapcsolatban általuk szükségesnek tartott módosításokat javasolhatnak a társulási tanácsnak.”
- 69 Azt is meg kell említeni, hogy a Bizottság a társulási megállapodás megfelelő alkalmazásának felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozó kötelezettsége keretében bizonyos jogkörökkel rendelkezik.
- 70 Ily módon a Bizottság a társulási megállapodás 5. sz. jegyzőkönyve 3. cikke (1) bekezdésének rendelkezései alapján a lett vámhatóságoktól megkérhet minden olyan felvilágosítást, amelynek alapján megbizonyosodhat arról, hogy a vámjogszabályokat megfelelően alkalmazzák (lásd analógia útján: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 100. pont).
- 71 A Bizottság a társulási megállapodás 5. sz. jegyzőkönyve 3. cikke (3) bekezdésének a) pontja alapján azt is kérheti a lett vámhatóságoktól, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy felügyeletet gyakoroljanak azon természetes és jogi személyek felett, amelyekről észszerűen feltehető, hogy megsértik vagy megsértették a vámjogszabályokat (lásd analógia útján: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 101. pont).
- 72 Ezenkívül a társulási megállapodás 5. sz. jegyzőkönyve 7. cikkének (3) és (4) bekezdése szerint a Bizottság megfelelően felhatalmazott tisztviselői a lett vámhatóságok irodáiban információkat gyűjthetnek a vámjogszabályokba ütköző műveletekről, és a lett hatóságok egyetértésével és az utóbbiak által előírt feltételek mellett jelen lehetnek a Lettország területén végrehajtott vizsgálatoknál (lásd analógia útján: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 102. pont).
- 73 Egyébiránt ugyanez érvényes a társulási megállapodás – az Európai Közösség, az Európai Atomenergia-közösség és az Európai Szén- és Acélközösség, másrészt a Lett Köztársaság között létrejött, a szabadkereskedelemtől és a kereskedelemmel kapcsolatos ügyekről szóló megállapodás alapján elfogadott 1/97 vegyes bizottsági határozatban szereplő – módosításainak elfogadásáról szóló, az Európai Közösségek és azok tagállamai és a Lett Köztársaság közötti Társulási Tanács 1998. december 2-i 4/98 határozatával (HL1999. L 6., 10. o., a továbbiakban: 4/98 határozat) módosított 3. sz. jegyzőkönyve 31. cikkének (2) bekezdése esetében amelynek alapján „[e] jegyzőkönyv megfelelő

alkalmazásának biztosítása céljából [az Európai Unió] és Lettország az illetékes vámigazgatási szerveken keresztül segítik egymást az EUR.1 bizonyítványok, számlanyilatkozatok vagy szállítói nyilatkozatok hitelességének és az ezen okmányokban megadott információk helyességének ellenőrzésében” (lásd analógia útján: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 103. pont).

- 74 Ebből következik, hogy a Bizottság feladata, hogy teljeskörűen éljen a társulási megállapodás, valamint az annak végrehajtása céljából elfogadott jegyzőkönyvek és határozatok rendelkezéseiből eredően őt megillető jogkörökkel annak érdekében, hogy ne mulassza el az említett megállapodás megfelelő alkalmazásának felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségeit (lásd analógia útján: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 104. pont).
- 75 E jogkörökkel annál is inkább élnie kell a jelen ügyben, ahol valószínűsítő körülmények állnak fenn arra vonatkozóan, hogy a lett vámhatóságok feltehetően részt vettek a vitatott bizonyítványok kibocsátásában, amelyek az alábbiak:
- a vitatott bizonyítványok utólagos ellenőrzését az OLAF által a len textilek Dániából történő behozatalára vonatkozóan végzett vizsgálatot követően indították meg;
  - az OLAF-jelentés a len textileknek egy lett vámraktárban történő igen rövid ideig tartó árutovábbítását említi, amelynek a célja a szóban forgó áruk származásának elrejtése volt;
  - a vitatott bizonyítványokon szereplő bélyegzőlenyomatok és aláírások vonatkozásában az OLAF jelentést követően végzett szakértői vizsgálatok bizonyítják, hogy valószínűleg hiteles bélyegzőlenyomatokról és aláírásokról volt szó;
  - a vitatott bizonyítványokon szereplő bélyegzőlenyomatok erős hasonlóságot mutatnak a lett vámhatóságok hiteles bélyegzőlenyomataival;
  - a lett vámhatóságok igazgatóhelyettesét, M. R.-t, aki aláírta a vitatott bizonyítványokat és az utólagos ellenőrzés keretében a leveleket, foglalkozása körében elkövetett jogellenes cselekményekért elítélték;
  - a lett vámhatóságok nem voltak képesek az érintett vámhivatalokban, azaz a jelgavai és a bauskalesi vámhivatalokban használt eredeti bélyegzőlenyomatok szolgáltatására;
  - a Bizottság jelentései a többek között a lett vámhatóságok körében uralkodó korrupciós hangulatról tesznek említést;
  - a Lettországból származó lenszövet behozatala növekedett, és meghaladta az említett ország termelési kapacitását.
- 76 E valószínűsítő körülményekre tekintettel ugyanis a lett vámhatóságok válaszai elégtelennek tűnnek annak meghatározására, hogy a vitatott bizonyítványok hitelesek vagy hamisak. Kétségtelen, ahogyan a Bizottság rámutat, hogy a felperes által előterjesztett valószínűsítő körülmények nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a lett vámhatóságok részt vettek a vitatott bizonyítványok kibocsátásában. Márpedig a fenti 75. pontban említett valószínűsítő körülmények összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak élnie kellett volna jogköreivel a társulási megállapodás megfelelő alkalmazása céljából, és alaposabb vizsgálatot kellett volna folytatnia, mint amelyre a jelen ügyben sor került.
- 77 Következésképpen a Bizottság feladata volt, hogy felvilágosítást kérjen a lett vámhatóságok által a jelen ügy tényállásának tisztázása érdekében elvégzett vizsgálatok tekintetében.

- 78 Először is a Bizottságnak meg kellett volna kérdeznie, hogy a vitatott bizonyítványokon szereplő számok mely dokumentumoknak felelnek meg, hogy a vitatott bizonyítványokon szereplő aláírások megfelelnek-e a lett vámhatóságoknál dolgozó személyek aláírásának, és amennyiben igen, e személyek valóban aláírták-e a vitatott bizonyítványokat.
- 79 Másodszor az OLAF és a lett vámhatóságok közötti levélváltásokból kiderül, hogy az utóbbiak nem voltak képesek a vitatott bizonyítványokhoz kapcsolódó hiteles bélyegzőlenyomatok szolgáltatására azzal az indokkal, hogy azok megsemmisültek.
- 80 Mindazonáltal, még ha a lett vámhatóságok nem is voltak kötelesek azok megőrzésére, meg kell jegyezni, hogy az érintett vámhivatalokban használt bélyegzőlenyomat- és aláírásminták közlése teszi lehetővé a preferenciális tarifákra vonatkozó vámjogszabályok betartásának hatékony felügyeletét (lásd ebben az értelemben: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 117. pont).
- 81 A Bizottságnak a társulási megállapodás megfelelő alkalmazásáról való gondoskodásra irányuló kötelezettsége megköveteli azt, hogy a számára – illetve ezen intézmény közvetítésével a tagállamok vámhatóságai számára – folyamatosan rendelkezésre álljon valamennyi olyan információ, amely biztosítja ellenőrzéseinek hatékonyságát, és a bélyegzőlenyomatok, valamint az aláírások mintái vitathatatlanul ilyen információk (lásd ebben az értelemben: 2008. július 25-i C. A. S. kontra Bizottság ítélet, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 118. pont).
- 82 Márpedig a jelen ügyben a Bizottság az utólagos ellenőrzés keretében nem kapta meg a kért bélyegzőlenyomatokat, és nem kérte, illetve nem vizsgálta meg a vitatott bizonyítványokon szereplő aláírásokat.
- 83 Harmadszor rá kell mutatni, hogy az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy a lett vámhatóságok végeztek-e vizsgálatokat az exportőröknél. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 4/98. sz. határozattal módosított társulási megállapodás 3. sz. jegyzőkönyvének 32. cikkéből kitűnik, hogy az exportáló ország vámhatóságainak „[...] jogukban áll, hogy bármilyen bizonyítékot bekérjenek, és az exportőr könyvelését megvizsgálják, vagy bármilyen szükségesnek tartott egyéb ellenőrzést elvégezzenek”. Következésképpen a Bizottságnak, különösen abban az esetben, ha a bélyegzőlenyomatok és az aláírások vizsgálata nem volt lehetséges, meg kellett volna kérdeznie a lett vámhatóságokat, hogy ilyen ellenőrzésekre került-e sor, és ha nem, mi ennek az oka.
- 84 Kétségtől igaz, hogy a 3. sz. jegyzőkönyv 32. cikkének a „származó termékek” fogalmának meghatározásával és a társulási megállapodáshoz kapcsolódó közigazgatási együttműködés módszereivel kapcsolatos (3) bekezdése nem írja elő részletesen az exportáló állam részére, hogy milyen módon kell elvégeznie a preferenciális bizonyítványok utólagos ellenőrzését. Mindazonáltal e rendelkezés feltételezi, hogy az importőrt terhelő pénzügyi következményekre és a jelen ügy körülményeire tekintettel a Bizottságnak biztosítania kellett volna, hogy ezen ellenőrzést megbízhatóan és lelkiismeretesen végzik-e, annál is inkább, mert az OLAF-jelentés „Következtetések” című 4. pontjában az alábbiak találhatók:

„A jelen ügy újfent rámutatott, hogy az összetett csalási esetek keretében hasznosabb és hatékonyabb, ha nem kizárólag az alkalmazandó közigazgatási eljárásokban bízunk (mint a jelen ügyben az utólagos ellenőrzési eljárás), hanem a helyszínen és az érintett harmadik ország hatáskörrel rendelkező hatóságaival szoros együttműködésben megkíséreljük tisztázni az ügy valamennyi vonatkozását. E cselekvési mód többek között azt eredményezi, hogy a különböző országok megtudják, hogyan kell megfelelően eljárni az ilyen vizsgálatok keretében, és megismerik a jogsértések Közösségen belüli felderítéséhez és üldözéséhez szükséges információkat és dokumentumokat annak érdekében, hogy hasonló események esetén alkalmasabbak legyenek a tagállamok szükségleteinek értékelésére, és ennek következtében lefolytathassák saját vizsgálatukat.”

- 85 A fenti megállapítások összességéből következik, hogy a Bizottság nem teljesítette a társulási megállapodás megfelelő alkalmazásának felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségeit. Amennyiben ugyanis a Bizottság teljeskörűen élt volna azon előjogaival, amelyekkel a társulási megállapodás keretében az említett megállapodás megfelelő alkalmazása céljából rendelkezett, a vitatott bizonyítványok hiteles vagy hamis jellege nagyobb bizonyossággal lett volna megállapítható.
- 86 Kétségtelen, hogy a Bíróság a korábbiakban már kimondta, hogy az olyan jegyzőkönyv által bevezetett közigazgatási együttműködési rendszer, amely az Unió és valamely harmadik állam közötti megállapodás mellékletében a termékek származására vonatkozó szabályokat állapít meg, az importáló tagállam és az exportáló állam hatóságai közötti kölcsönös bizalmon alapul (2011. december 15-i Afasia Knits Deutschland ítélet, C-409/10, EU:C:2011:843, 28. pont).
- 87 A jelen ügy körülményeire tekintettel azonban (lásd a fenti 75. pontot) a Bizottságnak élnie kellett volna előjogaival a társulási megállapodás megfelelő alkalmazása érdekében a lett vámhatóságok által az utólagos ellenőrzés keretében adott válaszok ellenére. A Bizottság ugyanis olyan információkkal rendelkezett, amelyek fontos kérdéseket vetettek fel a vitatott bizonyítványok eredetével kapcsolatban.
- 88 A fenti kérdésekre adott válaszok hiányában a Bizottság nem volt képes a jelen ügyben szóban forgó helyzetről érvényesen nyilatkozni. Ily módon a lett vámhatóságok által az utólagos ellenőrzés keretében szolgáltatott válaszok csak olyan rövid állítások voltak, amelyek nem tették lehetővé a Bizottság számára, hogy következtetéseket vonjon le a tekintetben, hogy a lett vámhatóságokhoz tartozó tisztviselők részt vettek-e, vagy sem, a vitatott bizonyítványok kibocsátásában. Ez érvényes a válaszok megerősítésére is, amelyet a lett vámhatóságok küldtek meg a felperes részére (lásd a fenti 16. pontot), és amelyből kitűnik, hogy az nem a lett vámhatóságok által a vitatott bizonyítványokkal kapcsolatban indított eljárás iratainak valós felülvizsgálatából következik. Az említett válaszból ugyanis kitűnik, hogy ezen ügyiratokat már korábban megküldték az OLAF részére.
- 89 Ennek kapcsán többek között emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság végezhetett volna szakértői vizsgálatokat a vitatott bizonyítványokon szereplő bélyegzőlenyomatok és aláírások vonatkozásában, és adott esetben kérhette volna annak pontosítását, hogy milyen módon végezték az utólagos ellenőrzést, annak meghatározása céljából, hogy elegendő információval rendelkezik-e ahhoz, hogy a jelen ügyben szóban forgó ügyben határozzon, vagy hogy el kell-e mélyíteni a vizsgálatokat.
- 90 A Bizottság tehát tévesen állapította meg a megtámadott határozat 37. pontjában, hogy elegendő információval rendelkezik, amely lehetővé teszi számára a helyzet értékelését.
- 91 A Bizottság szintén tévesen állapította meg a megtámadott határozat 38. pontjában, hogy „tisztelőtlen tartotta a társulási megállapodásból eredően őt terhelő valamennyi általános felügyeleti kötelezettségét azzal, hogy éves ellenőrzéseket folytatott, amelyek eredményeit a Bizottság jelentéseiben tették közzé”. A jelen ügyben ugyanis konkrét intézkedéseket kellett tennie.
- 92 E tekintetben indokolt elutasítani a Bizottság azon érveit, amelyek szerint a vitatott bizonyítványokra vonatkozó vizsgálat a német vámhatóságok felelőssége alá tartozott, és az utóbbiak nem fordultak az OLAF-hoz. Az ügy irataiból ugyanis az következik, hogy a Bizottságot tájékoztatták a német vámhatóságok által folytatott vizsgálatról, és hogy ennek alapján felkérhette volna őket arra, hogy végezzenek kiegészítő vizsgálatokat, vagy maga is végezhetett volna ilyen vizsgálatokat annak biztosítása érdekében, hogy olyan aktával rendelkezzen, amely elegendő információt tartalmaz annak érdekében, hogy értékelje a felperesnek a Vámkódex 239. cikke értelmében vett különleges helyzetét.
- 93 Mindenesetre az a körülmény, hogy a vizsgálatokat folytató nemzeti vámhatóságok nem tettek meg bizonyos vizsgálati intézkedéseket, nem jelenti azt, hogy a Bizottság ilyen intézkedések hiányában megállapíthatta, hogy a felperes nem volt a Vámkódex 239. cikke értelmében vett különleges helyzetben.

- 94 A fentiekből következik, hogy az egyetlen jogalapnak a különleges helyzet fennállására vonatkozó feltételre alapított első részének helyt kell adni.
- 95 A Vámkódex 239. cikkében említett feltételek kumulatív jellegére tekintettel ezt követően meg kell vizsgálni a felperes nyilvánvalóan megtévesztő vagy súlyosan gondatlan magatartásának hiányára vonatkozó második feltételt.

Az importőr nyilvánvalóan megtévesztő vagy súlyosan gondatlan magatartásának hiányával kapcsolatos feltételről

- 96 A felperes azt állítja, hogy szerződéseit a lett exportőrökkel a szokásos kereskedelmi gyakorlatok szerint kötötte meg, és azok alapján teljesítette a vitatott behozatalokat. Hangsúlyozza, hogy a súlyos gondatlanságra vonatkozó bizonyítási terhet a Bizottság viseli.
- 97 A felperes arra is hivatkozik, hogy egyáltalán nincs tapasztalata a preferenciális rendszert élvező országokból származó behozatal vonatkozásában. Rámutat azonban, hogy soha nem állította, hogy a társulási megállapodás rendelkezései, a jegyzőkönyveket és a mellékleteket is beleértve, összetettek és számára érthetetlenek. Megjegyzi, hogy nem volt rálátása arra, hogy a hatáskörrel rendelkező lett vámhatóságok mindennapi gyakorlatukban konkrétan milyen módon alkalmazzák a társulási megállapodást. Ráadásul arról sem volt tudomása, hogy a Bizottság kötelezettségei szerint ellenőrizte-e, és ha igen, milyen mértékben, a társulási megállapodás Lettországból történő megfelelő alkalmazását. A felperes azt állítja, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok azon súlyos hiányosságai és mulasztásai, amelyeket utólag megállapítottak, nem jutottak a tudomására és azokra nem volt befolyással, továbbá hogy a vámot megállapító határozat meglepte.
- 98 A felperes úgy véli, hogy megfelelő gondosságot tanúsított. Azt állítja, hogy a legkisebb kétsége sem merült fel a preferenciális rendszer alapján teljesített, Lettországból származó kivitelek szabályszerűségét illetően, és hogy ezért a két ügyvezetője ellen okirat-hamisítás és adócsalás miatt folytatott nyomozások indokolatlannak bizonyultak. A felperes a válaszban többek között azt is állítja, hogy a vitatott bizonyítványok alapján behozott lenszövetre vonatkozó egyik levélben szereplő „oroszsországi származás” („origin of Russia”) megjegyzés nem bizonyítja a részéről fennálló nyilvánvaló súlyos gondatlanságot. A Bizottság ugyanis e megjegyzést annak összefüggéseitől függetlenül vette figyelembe. A szóban forgó áruk szállítólevelei nem hagynak kétséget azok lett származását illetően. A levélben szereplő „oroszsországi származás” megjegyzést illetően elmondja, hogy a felperes egyik alkalmazottja által elkövetett tévedésről van szó. Ráadásul a felperes szerint e megjegyzés a kereskedelemben szokásos módszer a lenszövet valamely különös minőségének jelölésére.
- 99 A Bizottság azt állítja, hogy a felperes tudomással bírt arról, hogy az általa importált lenszövet orosz, nem pedig lett származású volt. Ez a Landgericht München (müncheni tartományi bíróság) által a felperes ügyvezető igazgatója ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban 2009. április 30-án hozott végzésből derül ki. A felperesnek tehát nyilvánvaló súlyos gondatlanság róható fel. A Bizottság nem képes nyilatkozni a felperes által az „orosz származás” megjegyzés kapcsán adott magyarázat helytállóságáról. A Bizottság mindenesetre úgy véli, hogy a felperes nem tanúsított megfelelő gondosságot, mivel fennálltak olyan valószínűsítő körülmények, amelyek alapján gyanítható volt, hogy a szóban forgó áruk nem lett származásúak, és ennek ellenére nem vizsgálta az áruk származását, hanem továbbra is importálta őket, és igényelte a preferenciális rendszer szerinti vámmentességet.
- 100 A Törvényszéknek emlékeztetnie kell arra, hogy ha a vámhatóságok megállapítják, hogy nem bizonyított, hogy a gazdasági szereplő megtévesztő vagy súlyosan gondatlan magatartást tanúsított, amennyiben a Bizottság a nemzeti hatóságok állásfoglalását figyelmen kívül kívánja hagyni, neki kell releváns ténybeli adatok alapján bizonyítania az említett gazdasági szereplő súlyosan gondatlan magatartását (lásd: 2013. március 19-i Firma Van Parys kontra Bizottság ítélet, T-324/10, EU:T:2013:136, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben a német

vámhatóságok kizárólag a különleges helyzetre vonatkozó feltétel alapján elutasították a felperes behozatali vámok elengedése iránti kérelmét. Ezen elutasító határozattal szemben később fellebbezést terjesztettek elő a Finanzgericht München (müncheni adóügyi bíróság) előtt, amely megállapította, hogy a felperes nem mulasztotta el gondossági kötelezettségét (lásd a fenti 20. pontot). Következésképpen a bizonyítási teher a fent említett ítélkezési gyakorlat alkalmazásával a Bizottságra hárul.

- 101 A Vámkódexnek a végrehajtási rendelet 905. cikkének (3) bekezdésével együttesen értelmezett 239. cikkében előírt feltételek vizsgálata céljából, és ahogyan az a fenti 40. pontban említésre került, a Bizottságnak elemeznie kell minden releváns bizonyítékot, beleértve azokat, amelyek az érintett gazdasági szereplő magatartásához, különösen szakmai tapasztalatához, jóhiszeműségéhez és gondosságához kapcsolódnak.
- 102 E tekintetben emlékeztetni kell az állandó ítélkezési gyakorlatra, amely szerint annak mérlegeléséhez, hogy fennáll-e a súlyos gondatlanság a Vámkódex 239. cikke értelmében, többek között azon rendelkezések összetettségét kell figyelembe venni, amelyek végre nem hajtása a vámtartozás létrejöttét eredményezte, valamint a szóban forgó gazdasági szereplő szakmai tapasztalatát és gondosságát (lásd: 2005. szeptember 27-i Common Market Fertilizers kontra Bizottság ítélet, T-134/03 és T-135/03, EBHT, EU:T:2005:339, 135. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 103 Ezen elvek fényében meg kell vizsgálni a Bizottság által a Vámkódex 239. cikkének második feltételére vonatkozóan végzett elemzés során figyelembe vett tényezőket.
- 104 A megtámadott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság szerint a felperes megsértette gondossági kötelezettségét azzal, hogy a szóban forgó árukat importálta, noha tudnia kellett volna, azok nem lett származásúak. A megtámadott határozatban említést tesznek egy szakértői csoportnak a Vámkódex bizottság „vámtartozás és garanciák” szekciója keretében, a végrehajtási rendelet 907. cikkével összhangban megtartott 2014. május 8-i üléséről is, amelynek során a felperes esetét megvitatták (a továbbiakban: a szakértői csoport ülése). A megtámadott határozat szerint Lettország azt nyilatkozta, hogy nem bocsátotta ki a vitatott bizonyítványokat, és nem állnak fenn „szilárd” bizonyítékok, amelyek azt támasztanák alá, hogy a szóban forgó áruk nem lett származásúak. Ennek alapján a lett vámhatóságok a szakértői csoport ülésén előadták, hogy a lenszövet szállítására kizárólag az a céllal került több szakaszban sor, hogy elfedjék az áruk valós eredetét, és kizárólag azért használtak Lettországban kibocsátott szállítási okmányokat, hogy hamisan igazolják, hogy az áruk lett származásúak.
- 105 A fentiekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy a Bizottság egyáltalán nem elemezte a felperes magatartását. Annak bizonyítottsága ugyanis, hogy a felperesnek tudnia kellett, hogy az általa importált áruk nem voltak lett származásúak, nem tűnik ki a megtámadott határozatból. E kérdés egyébiránt a jelen ügyben feltett fő kérdés, amennyiben a felperes előadja, hogy nem volt tudomása arról, hogy a szóban forgó áruk nem lett származásúak. Az a tény, hogy az utóbbi a preferenciális rendszer kedvezményezettje kívánt lenni, nem bizonyítja, hogy nyilvánvalóan súlyosan gondatlanul járt el.
- 106 Hasonlóképpen, a lett vámhatóságok által a szakértői csoport ülésén tett nyilatkozat sem bizonyítja, hogy a felperes nyilvánvalóan súlyosan gondatlanul járt el. Rá kell mutatni ugyanis, hogy az említett ülésre 2014. május 8-án került sor, azaz több mint tizenkét évvel a releváns időszak végét követően, ami kétséget ébreszt annak kapcsán, hogy a releváns időszak során a behozatali feltételeket és különösen a felperes behozatalait a jelen ügyben konkrétan megvizsgálták.

- 107 Egyébiránt az a körülmény, hogy a szóban forgó áruk Lettországból vámraktárakon haladtak keresztül, ahogyan azt a lett vámhatóságok a szakértői csoport ülésén előadták, nem releváns tény annyiban, hogy arról csak az OLAF-jelentés számolt be, a releváns időszakot követően. Ezenkívül e körülmény, amennyiben bizonyítást nyer, kizárólag azokat a szabálytalanságokat bizonyítja, amelyek ugyanúgy felróhatóak a lett hatóságoknak, mint a felperesnek vagy más érintett gazdasági szereplőknek.
- 108 Ráadásul a Bizottság egyáltalán nem szolgáltatott olyan bizonyítékot, amely lehetővé tenné a lett vámhatóságok által a szakértői csoport ülésén tett nyilatkozat megerősítését vagy ellenőrzését. Egyébiránt meg kell említeni, hogy ezzel azonos nyilatkozat szerepel a Bizottság 2014. március 14-i azon levelében, amelyben a Bizottság tájékoztatta a felperest arról, hogy kedvezőtlen határozatot kíván velem szemben elfogadni (lásd a fenti 22. pontot). Mindazonáltal e levélben a Bizottság nem a lett vámhatóságokat említi forrásként, hanem a Finanzgericht München (müncheni adóügyi bíróság) 2009. április 30-i végzését, amelyre az OLAF-jelentés is utal.
- 109 Következésképpen a Bizottság nem bizonyítja a megtámadott határozatban, hogy a felperes magatartása a részéről a gondosság hiányának minősült.
- 110 A Bizottság védekezésül előadott ellenérvét illetően, amely szerint a felperes nyilvánvalóan súlyosan gondatlanul járt el, mivel egyik munkavállalója egy levélben „orosz eredetű” említett, meg kell állapítani, hogy e megállapítás a megtámadott határozat indoklására tett elkésett kísérletnek tekintendő, és ezért a Törvényszék előtti eljárásban elfogadhatatlan. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az indokolást főszabály szerint ugyanakkor kell közölni az érdekelttel, mint a számára sérelmet okozó aktust, mivel a közlés hiányát nem teheti szabályossá azon tény, hogy az érdekelt az uniós bíróság előtti eljárás során megismeri a jogi aktus indokait (1981. november 26-i Michel kontra Parlament ítélet, 195/80, EBHT, EU:C:1981:284, 22. pont; 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EBHT, EU:C:2005:408, 463. pont; 2006. december 12-i Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran kontra Tanács ítélet, T-228/02, EBHT, EU:T:2006:384, 139. pont).
- 111 Mindenesetre e körülmény önmagában nem teszi lehetővé annak bizonyítását, hogy a felperes részéről nyilvánvaló súlyos gondatlanság állt fenn.
- 112 Mivel a Bizottság nem bizonyította, ahogyan azt a fenti 100. és 102. pontban felidézett ítélkezési gyakorlat megköveteli, a felperes gondosságának hiányát, és így módon súlyos gondatlanságát, az egyetlen jogalapnak második részének tehát, amelyet az importőr nyilvánvaló súlyos gondatlanságának hiányával kapcsolatos feltétel megsértésére alapítottak, szintén helyt kell adni.
- 113 A fentiek összességéből következik, hogy a felperes keresetének helyt kell adni, következésképpen a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni.

A költségekről

- 114 A Törvényszék eljárási szabályzata 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 115 Mivel a Bizottság pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék a Combaro SA által előterjesztett, 461 415,12 euró összegű behozatali vám elengedése iránti kérelmet elutasító, 2014. július 16-i C(2014) 4908 végleges bizottsági határozatot megsemmisíti.**
- 2) **Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit, valamint köteles viselni a Combaro SA részéről felmerült költségeket is.**

Prek

Schalin

Costeira

Kihirdetve Luxembourgban, a 2017. július 19-i nyilvános ülésen.

Aláírások